

50 Aar. Paa denne Maade, ville ærede Medlemmer altsaa se, kan der efter Mindretallets Forslag hengaa indtil 100 Aar, inden Jernbaneskylden er afgjort for en saadan Ejendom.

Hvis det nu var Hensigten med den enstemmige Vedtagelse her i Landstinget, da vi vedtog Jernbaneloven i 1908, at der skulde gives en Erstatning for det Afsnit C i Jernbaneloven, som paa dette høje Tings Forslag udgik af Loven og erstattedes med Lovens nuværende § 14, for at Stat og Kommune skulde faa Bidrag ude fra til de ca. 100 Mill. Kr., som Jernbanelovens Udførelse vil komme til at kræve i Aarens Løb, saa maa jeg indtrængende fraraade det høje Tings Medlemmer at vedtage Mindretallets Ændringsforslag Nr. 3 og de sig dertil knyttende redaktionelle Ændringsforslag under Nr. 6, Nr. 7 og Nr. 9, som altsaa bortfalde, hvis Nr. 3 ikke bliver vedtaget, thi hvis dette Ændringsforslag Nr. 3 bliver vedtaget, hvis dets Bestemmelser overhovedet kunne føres ud i Livet, hvad jeg aldeles ikke tror de kunne, vil Udbyttet komme til at staa i et saadant Misforhold til den hele Foranstaltning, at Indsatsen maa siges ikke at være Spillet værd. Saa siger jeg dog: Hellere slet ikke noget, hvis vi ikke allerede havde bundet os. Jeg for min Del erkender, at Kommissionens Forslag, og som Følge deraf ogsaa Udvalgets Forslag, giver langt mindre end det, som blev forlangt ved Fremsættelsen af Afsnit C, der udgik af Jernbaneloven, det erkender jeg. Jeg mener, at vi her kun give knapt Halvdelen af, hvad der den Gang forlangtes, og med en anden Udredelsesmaade og med større Betryggelse for Ejeren for ikke at komme til at betale noget, han ikke burde betale, end efter hvad den Gang blev foreslaaet. Men det var jo ogsaa den Gang den almindelige Mening, i alt Fald i dette Ting, at den daværende Regering baade i Maaden og i Omfanget forlangte for meget. Dog kan det jo med Rette siges, at Landstinget ikke har vedtaget, at en særlig Værdistigningsskat skulde give Kompensation eller Ækvivalent for det Afsnit C, der erstattedes med Jernbanelovens § 14; men jeg kan ikke se rettere, end at alle vi, som have stemt for Loven i den Skikkelse, den har, dog have Forpligtelse til at vedtage en Lov, som ikke

giver Stene i Stedet for Brød. Og selv med Flertallets Lov kan det blive trangt nok for Staten og Kommunerne at overkomme disse Jernbaner. En halv Snes af dem ere, saa vidt jeg ved, færdige i Løbet af dette Aar; men efter Lovens Ordlyd vil Aabningen af disse Baner ikke kunne ske, før vi her paa Rigsdagen have vedtaget en Lov om Værdistigningsskat. Og det er efter vor egen Beslutning, som Tinget har vedtaget enstemmig.

Jeg kommer dernæst til det Ændringsforslag, som det ærede 3die Medlem fra 8de Kreds (Breinholt) selv betegnede som meget mindre væsentligt og egentlig betragtede mere som et Slags — hvad skal jeg sige — Dekoration paa Mindretallets Ændringer, end som en Realitet, det er det Forslag, som er indeholdt i Mindretallets Ændringsforslag under Nr. 10 om, at der skal ydes Erstatning for den Skade, som enkelte Ejendomme antagelig ville lide ved de ny Baneanlæg. Skadeserstatningen skulle fastsættes efter Reglerne i § 3 om Ansættelse af Jernbaneskyld og udredes efter Reglerne i denne Paragraf af det ifølge § 11 foreløbigt til Statskassen indbetalte Beløb, dog først efter, at Skaden er konstateret og bekræftet af Vurderingsraadet. Her maa vi jo ikke glemme, at enhver direkte Skade, som tilføjes en Ejendom ved Jernbaneanlæg, ved forskellige Love er erkendt at være fuldt forpligtende til Erstatning fra det offentlige Side; ganske særlig er Loven af 1845 meget udtømmende og meget omhyggelig for at fastslaa den Erstatning, som skal ydes enhver Ejer, der kan paavise, at der paa direkte Maade er tilføjet ham Skade ved Jernbaneanlæg. Det er der sørget for, det er altsaa ikke den Skade, som det ærede Mindretal mener. Men maa jeg da spørge: Hvad er det saa for en Skade? — Ja, dertil siger ganske vist den ærede Ordfører for Mindretallet: Det er ikke Skade paa Ejeren Erhverv, det er ikke Skade for hans Virksomhed, men Skade ved hans Ejendom. Men det kan jo ikke passe. Det er den Skade, som kan siges at tilføjes en Ejendom derigennem, at det Erhverv, som er knyttet til Ejendommen, lider Skade; det er virkelig Skade, som er opstaaet for vedkommendes Erhverv; der er ikke nogen anden. Altsaa, den direkte Skade, som til-